

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΠΡΩΤΟΓΕΝΟΥΣ ΤΟΜΕΑ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 10/5-10-2012
(επικυρώθηκε την Τετάρτη, 28-11-2012)

Στην Κομοτηνή, σήμερα 5 Οκτωβρίου 2012, ημέρα Παρασκευή και ώρα 11:00πμ, συνήλθε σε δημόσια τακτική συνεδρίαση στην Αίθουσα Συσκέψεων της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης στο κτίριο επί της οδού Γ. Κακουλίδου 1, η Περιφερειακή Επιτροπή Πρωτογενούς Τομέα, ύστερα από την υπ' αριθ. οικ. Γραφείου Περιφερειάρχη 3568/2-10-2012 πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία επιδόθηκε σε κάθε μέλος χωριστά, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 177 του Ν.3852/2010.

ΠΑΡΟΝΤΕΣ:

1. **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΟΥΣΤΟΓΛΟΥ, πρόεδρος**
2. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΒΑΣ, τακτικό μέλος & αντιπρόεδρος**
3. **ΙΩΑΝΝΗΣ ΝΙΚΟΛΑΙΔΗΣ, τακτικό μέλος**
4. **ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΝΕΛΑΚΗΣ, τακτικό μέλος**
5. **ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ, τακτικό μέλος**
6. **ΣΕΒΓΚΗ ΣΑΛΗΜ, τακτικό μέλος**
7. **ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΟΤΟΛΙΑΣ, τακτικό μέλος**
8. **ΓΕΩΡΓΙΑ ΜΑΡΑΓΚΟΥ, τακτικό μέλος**
9. **ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΤΣΑΛΛΑΡΙΔΗΣ, τακτικό μέλος**

Καθήκοντα γραμματειακής υποστήριξης άσκησε η υπάλληλος της Διεύθυνσης Ανάπτυξης Περιφερειακής Ενότητας Έβρου κα. Ελένη Ψαλτοπούλου, ΠΕ Διοικητικού – Οικονομικού, σύμφωνα με την υπ' αριθ. οικ. 4224/10-11-2011 Απόφαση Περιφερειάρχη Α.Μ.-Θ.

Σε σύνολο δέκα πέντε (15) μελών ήταν **παρόντες** εννέα (9) τακτικά μέλη, ενώ **απόντες** εκ των τακτικών μελών χωρίς αναπλήρωση ήταν ο κ. Γεώργιος Ζημπίδης, ο κ. Ιωάννης Τελλίδης, ο κ. Χρήστος Γαλαζούλας, ο κ. Αθανάσιος Αραμπατζής, η κα. Συρματένια Τσούλου – Τσαγκαλίδου και ο κ. Μπουρχάν Μπαράν. Τη συνεδρίαση επίσης παρακολούθησε ο γεωπόνος από το Γραφείο Περιφερειάρχη και αναπληρωτής γραμματέας της ΠΕ Πρωτογενούς Τομέα **κ. Γεώργιος Βούζης**, ο Γενικός Διευθυντής Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής **κ. Γεώργιος Τσακίρης**, ο Προϊστάμενος Περιφερειακής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής **κ. Αχιλλέας Σαχπατζίδης**, ο Προϊστάμενος Περιφερειακής Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας **κ. Δημήτριος Ράπτης**, ο **κ. Βασίλειος Δελησταμάτης** Πρόεδρος του ΓΕΩΤΕΕ Θράκης και ο κ. **Ιωάννης Κυρκούδης** από το Τμήμα Αλιείας της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας

Π. Α. Μ. Θ. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής αφού διαπίστωσε αριθμητική απαρτία, κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης, με τα παρακάτω θέματα ημερήσιας διάταξης:

1. Κατάθεση προτάσεων στα πλαίσια διαβούλευσης των σχεδίων διαχείρισης των Υδατικών Διαμερισμάτων της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης.
2. Διάφορα Θέματα Πρωτογενούς Τομέα.
3. Επικύρωση των πρακτικών της 9ης συνεδρίασης 2012.

Θέμα 1^ο

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής έδωσε τον λόγο στον κ. Ιωάννη Κυρκούδη ο οποίος παρουσίασε τα ακόλουθα:

«ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΧΕΔΪΟΥ ΔΙΑΧΕΪΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΥΔΑΤΙΚΟΎ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΘΡΑΚΗΣ (GR12)

Για την αξιολόγηση του εν λόγω διαχειριστικού σχεδίου του υδατικού διαμερίσματος Θράκης, είχαμε στη διάθεσή μας από τα αναφερόμενα στη μελέτη πρωτογενή στοιχεία **μόνο**:

α) τα δεδομένα παρακολούθησης του ΥΠΕΚΑ (φορέας υλοποίησης: Γενικό Χημείο του Κράτους), τα οποία καλύπτουν τα έτη 2006-2009 και όχι την περίοδο 1997-2002, όπως αναφέρεται στη μελέτη.

β) τη Διαχειριστική Μελέτη Λεκάνης Ποταμού Νέστου. Εφαρμογή Προγράμματος για την Παρακολούθηση των Επιφανειακών και Υπογείων Υδάτων Λεκάνης Απορροής Ποταμού Νέστου. Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης. ENVECO ΑΕ, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, 2008.

Αξιολογώντας τα αποτελέσματα του Γενικού Χημείου του Κράτους, έχουμε να παρατηρήσουμε τα εξής:

1. Οι μετρήσεις δεν καλύπτουν συγκρίσιμες περιόδους, ώστε να είναι δυνατή η εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων ως προς το μέγεθος της επιβάρυνσης

2. Οι δειγματοληψίες νερού πραγματοποιήθηκαν κύρια την εποχή αυξημένης υδατικής πίεσης (άνοιξη, καλοκαίρι), που αυτό πιθανά να έχει σαν αποτέλεσμα την αυξημένη συγκέντρωση των ρύπων. Θα έπρεπε οι δειγματοληψίες να είχαν επεκταθεί καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, ώστε να είναι αντιπροσωπευτικές και να υπάρχουν ολοκληρωμένες χρονοσειρές.
3. Παρουσιάζονται μεγάλες αποκλίσεις στα αποτελέσματα που δόθηκαν από διαφορετικά εργαστήρια για συγκεκριμένες παραμέτρους, για την ίδια χρονική περίοδο και για το ίδιο σημείο δειγματοληψίας.. Αυτό πιθανά οφείλεται σε διαφορετική μεθοδολογία, η οποία όμως πουθενά δε μνημονεύεται όπως απαιτείται από τη νομοθεσία (οδηγία 2000/60) Επίσης, δεν αναφέρεται εάν οι αναλύσεις πραγματοποιήθηκαν σε εργαστήρια με τις απαιτούμενες διαπιστεύσεις. Το γεγονός αυτό δημιουργεί σοβαρά προβλήματα στην ιεράρχηση και σύγκριση των αποτελεσμάτων.
4. Πολλές τιμές για τα ΠΠΠ (Πρότυπα Ποιότητας Περιβάλλοντος), όπως παρουσιάζονται στους πίνακες του ΓΧΚ είναι κάτω από τα όρια ανίχνευσης της μεθόδου και έτσι δημιουργούνται ερωτηματικά ως προς την αξιοπιστία των αποτελεσμάτων.

Αξιολογώντας τα αποτελέσματα της Διαχειριστικής Μελέτης Λεκάνης Ποταμού Νέστου, έχουμε να παρατηρήσουμε τα εξής:

1. Η μελέτη καλύπτει ολιγόμηνο χρονικό διάστημα (4-6 μηνών) που δεν μπορεί να θεωρηθεί αντιπροσωπευτικό για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων ως προς την επιβάρυνση της λεκάνης απορροής του Νέστου. Ενδεχόμενα, οι αυξημένες τιμές ορισμένων ΠΠΠ να οφείλονται σε περιστασιακά – τυχαία γεγονότα της περιόδου έρευνας. Οι πολυκυκλικοί αρωματικοί υδρογονάνθρακες (διάφορα πυρένια), για παράδειγμα, που βρέθηκαν στο Θησαυρό – Πλατανόβρυση, είναι προϊόν καύσης και την μόνιμη παρουσία τους θα την δικαιολογούσε μόνο έντονη ανθρωπογενής δραστηριότητα, η οποία όμως στην περιοχή δεν υπάρχει. Αν και πρόκειται γενικά για επίμονους ρύπους στην ατμόσφαιρα και σε υδατικά συστήματα (στο νερό απαιτούνται αρκετά έτη για την αποδόμησή τους), είναι επιβεβλημένη η τεκμηρίωση για την παρουσία τους εκ νέου, διότι υπάρχει η πιθανότητα να πρόκειται για περιστασιακή εμφάνισή τους (π.χ. καύσεις σε αγροτεμάχια, πυρκαγιές κ.λπ), καθόσον δεν έχει εφαρμοστεί πλήρης χρονοσειρά.
2. Ορισμένες υπερβάσεις στα ΠΠΠ, όπως αποτυπώνονται στους πίνακες του διαχειριστικού σχεδίου δε συμφωνούν με τα πρωτογενή στοιχεία που έχουμε

στη διάθεσή μας από το Γενικό Χημείο του Κράτους. Για παράδειγμα, κατά το έτος 2009, ο μόλυβδος δεν υπερβαίνει τα 7,2 µg/l (προσδιορίστηκε στα 3,15 µg/l) στις εκβολές του Νέστου. Αντίστοιχα, το έτος 2009, το Γενικό Χημείο (εργαστήρια Ρόδου, Γ Αθηνών) δεν αναφέρει υπερβάσεις στο Νέστο σε πολυκυκλικούς αρωματικούς υδρογονάνθρακες (διάφορα πυρένια) και νικέλιο (Ni).

Επίσης, πρέπει να διατυπωθούν μια σειρά από γενικές και ειδικές παρατηρήσεις που αφορούν το εν λόγω διαχειριστικό σχέδιο:

1. Όλες οι λιμνοθάλασσες των εκβολών, κατά τη μελέτη, αποτελούν ενιαίο υδατικό σύστημα, με αποτέλεσμα η επιβάρυνση σε μόνο μία από αυτές, όπως στην περίπτωση της Βάσοβας (λόγω γεινίασης με ακυροβόλιο εκφόρτωσης πετρελαιοειδών), να οδηγεί σε κατάταξη «κακής» κλάσης ολόκληρου του υδατικού συστήματος.
2. Δεν δικαιολογείται η αυξημένη συγκέντρωση βαρέων μετάλλων σε περιοχές όπου δεν υφίσταται καμία ανθρωπογενής δραστηριότητα. Ενδεχόμενα, η υπέρβαση οφείλεται σε φυσική παρουσία θειούχων ορυκτών στα ιζήματα (Συλαίος προσωπική επικοινωνία, Παπαστέργιος και συν. 2012). Δεν αξιοποιήθηκαν δεδομένα από τον εδαφολογικό χάρτη (Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Εδαφολογίας ΑΠΘ), στον οποίο φαίνεται ο φυσικός εμπλουτισμός των υπόγειων νερών από βαρέα μέταλλα, για την περιφέρεια ΑΜΘ (γραφική απεικόνιση) και ο οποίος είναι αναρτημένος στο σύνδεσμο:

http://appliedsoilab.web.auth.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=83&lang=en

3. Δε λήφθηκαν υπόψη η σκληρότητα και το pH των υδάτων που επηρεάζουν τη βιοδιαθεσιμότητα των μετάλλων και ειδικότερα του καδμίου (Cd).
4. Αναφέρεται η ανίχνευση στο νερό φυτοφαρμάκων που έχουν απαγορευτεί εδώ και πολλά χρόνια τόσο στην Ελλάδα όσο και σε γειτονικές χώρες, όπως το endosulfan και το εξαχλωροκυκλοεξάνιο (Lindane). Για το δεύτερο φυτοπροστατευτικό, είναι γνωστό ότι έχει χρόνο ημίσειας ζωής μόλις 30 ημέρες στα επιφανειακά νερά και περίπου 300 ημέρες στα υπόγεια νερά. Το γεγονός λοιπόν ότι το εξαχλωροκυκλοεξάνιο στα επιφανειακά νερά αποδομείται ταχέως, μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι πρόκειται για

μεμονωμένο και τοπικό γεγονός, που συνέβη λίγο πριν το χρόνο δειγματοληψίας.

Η ανίχνευση αυτών των φυτοφαρμάκων αναφέρεται μόνο από τη Διαχειριστική Μελέτη Λεκάνης Ποταμού Νέστου (ENVECO ΑΕ, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, 2008), η οποία όπως προαναφέρθηκε, καλύπτει πολύ μικρή χρονική περίοδο και δεν επιβεβαιώνεται πλήρως από στοιχεία του Γενικού Χημείου του Κράτους.

5. Οι πίνακες που αφορούν φυσικοχημικές παραμέτρους και όρια οικολογικής ποιότητας για παράκτια και λιμναία ύδατα (σελίδες 59, 145) δεν τεκμηριώνονται επαρκώς και αφορούν υδάτινα συστήματα σε υψηλά υψόμετρα, με αυξημένες κλίσεις και μεγάλη ταχύτητα ροής νερού. Με τον πίνακα αυτό εισάγονται ιδιαίτερα αυστηρά κριτήρια, όπως για παράδειγμα, η συγκέντρωση σε οξυγόνο. Για μεγάλα ποτάμια και λίμνες (ιχθυολογική ζώνη λεστιάς), όμως, όπου οι θερμοκρασίες νερού φτάνουν στους 25-30°C το καλοκαίρι, η συγκέντρωση οξυγόνου 6 mg/l θεωρείται άριστη και ικανή να υποστηρίξει την υδρόβια πανίδα. **Θα έπρεπε εναλλακτικά να χρησιμοποιηθεί ο κορεσμός σε οξυγόνο (άριστο 80-100% της τιμής κορεσμού).**
6. Στον πίνακα 7.20 (σελ 62) αναφέρεται το βάθος μέτρησης δίσκου Secchi στα 15 m. Τι συμβαίνει, όμως, όταν το βάθος νερού είναι μικρότερο από 10 μέτρα (όπως ισχύει για μεγάλο μήκος ακτογραμμής στην ΑΜΘ). Γιατί δε χρησιμοποιήθηκε θολόμετρο για τη μέτρηση θολότητας?
7. Τα στοιχεία της Διαχειριστικής Μελέτης Λεκάνης Ποταμού Νέστου δεν είναι σε πλήρη συμφωνία με τα στοιχεία του Γενικού Χημείου του Κράτους. Επίσης, δεν υπάρχει συμφωνία με στοιχεία πανελλαδικής μελέτης του ΥΠΕΚΑ με τίτλο «Ποιότητα Επιφανειακών και Υπόγειων Υδάτων της Χώρας» (σελίδες 125-145, 2^η έκδοση, Φεβρουάριος 2012). Αυτό βέβαια δημιουργεί σοβαρά ερωτηματικά ως προς την αξιοπιστία όλων των μετρήσεων καθώς και κατά πόσο είναι επαρκώς τεκμηριωμένη η δυσμενής κατάσταση σημαντικών υδατικών συστημάτων του Υδατικού Διαμερίσματος της Θράκης.

Η κατηγοριοποίηση των υδατικών συστημάτων δεν στηρίζεται σε ένα ολοκληρωμένο δίκτυο παρακολούθησης της ποιότητας, αλλά σε αποσπασματικά στοιχεία παρελθόντων ετών, με συνέπεια να μην αποτυπώνεται η τωρινή πραγματική κατάσταση. Τα συμπεράσματα της

μελέτης διαμορφώνουν ψευδή εικόνα για την ποιότητα των παραγόμενων τροφίμων και αλιευμάτων στην ΠΑΜΘ, ενώ δημιουργούνται σοβαρά ερωτηματικά και για την ποιότητα των υδάτων κολύμβησης.

Από στοιχεία των υπηρεσιών της ΠΑΜΘ (Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των ΠΕ) δεν τεκμηριώνονται τα συμπεράσματα του εν λόγω σχεδίου διαχείρισης.

Συγκεκριμένα, σε πρόσφατες μετρήσεις που έγιναν την τελευταία τριετία (2009-2012) σε αλιεύματα, δεν διαπιστώθηκαν σε καμία περίπτωση υπερβάσεις βαρέων μετάλλων (Pb,Cd, Hg). Η εξέταση των δειγμάτων έγινε από κρατικά διαπιστευμένα εργαστήρια και με τη χρήση της κατάλληλης μεθοδολογίας. Συνημμένα, σας αποστέλλουμε αρχείο λογιστικού φύλλου (Excel) με πρόσφατες επίσημες δειγματοληψίες για τοπικά προϊόντα φυτικής και ζωικής προέλευσης.

Σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία ιχθύες και όστρακα χρησιμοποιούνται ως δείκτες παρακολούθησης ρύπανσης. Τα μύδια ειδικά έχουν χρησιμοποιηθεί ως δείκτης παρακολούθησης ρύπανσης και μόλυνσης των υδάτων παγκόσμια, καθόσον έχουν ευρεία εξάπλωση, ενώ ταυτόχρονα έχουν υψηλή ικανότητα διήθησης νερού (Farrington et al., 1983; Widdows and Donkin, 1992; Rainbow and Phillips, 1993; Sericano et al., 1995; Chase et al., 2001).

Εξάλλου αυτό προβλέπεται και από την οδηγία 2008/105/EK και την Κ.Υ.Α 51354/2641/Ε103 του 2010 (ΦΕΚ Β΄ 1909) (άρθρο 2, παράγραφος 3), σύμφωνα με την οποία μπορούν με απόφαση του υπουργού ΥΠΕΚΑ να χρησιμοποιηθούν αποτελέσματα εξετάσεων σε ζωικούς οργανισμούς για διάφορα ΠΠΠ (προτεινόμενη συχνότητα από την ΚΥΑ: 1 φορά ανά έτος).

Με βάση τα παραπάνω εκτεθέντα, διαπιστώνοντας ότι η δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων της εν λόγω μελέτης, θα δημιουργήσει σοβαρότατα προβλήματα σε όλους τους παραγωγικούς τομείς στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης, θέλουμε να εκφράσουμε τις έντονη αντίθεσή μας για τα παρουσιαζόμενα αποτελέσματα και να ζητήσουμε εκτενέστερη τεκμηρίωση από διαπιστευμένα εργαστήρια.

Την εισήγηση συνυπογράφουν οι:

**Α. Δρ. Παρασκευή Μιρέλη-Γκουτέλα, Χημικός – Βιοχημικός, Προϊσταμένη
Τμήματος Υδροοικονομίας, Δ/σης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού
Π.Α.Μ.-Θ.**

**Β. Ιωάννης Κυρκούδης, Ιχθυολόγος - Κτηνίατρος, DVM, PhD Διεύθυνση
Αγροτικής Οικονομίας Π.Α.Μ.-Θ., Τμήμα Αλιείας**

**Γ. Φώτιος Μελέγκος, Επόπτης Δημόσιας Υγείας, Προϊστάμενος Δ/σης
Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας Π.Ε. Ροδόπης**

Ο κ. Χρήστος Ποτόλιας έλαβε τον λόγο κι επεσήμανε τα εξής:

«Η μελέτη για την εν λόγω διαχ/ση έγινε από ιδιωτική εταιρία με αντίτιμο 1.500.000 € μόνο για την περιφέρεια της ΠΑΜΘ. Από την παρουσίαση – ενημέρωση που έγινε στη συνεδρίαση της επιτροπής από τον κ. Κυρκούδη, προέκυψε ότι η εν λόγω μελέτη της εταιρίας στην ουσία έγινε με την γνωστή πρακτική «αντιγραφή-επικόλληση», με αποτέλεσμα τα στοιχεία που δίνουν για τα νερά της περιοχής να είναι πολύ διαφορετικά από αυτά που έχουν οι υπηρεσίες όλων των ΠΕ και να παρουσιάζεται μια εικόνα πολύ διαφορετική, προς το χειρότερο, από την πραγματικότητα.

Το 1.5 εκ. € που πήρε η εταιρία αν το έπαιρναν μόνιμοι δημόσιοι υπάλληλοι της περιφέρειας με αμοιβή 30.000 € το χρόνο ο καθένας, θα εργάζονταν για ένα χρόνο 50 άτομα, αν δε δούλευαν την μελέτη 3 άτομα θα εργάζονταν για 16,5 χρόνια.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι η πολιτική που έχει σαν στόχο την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, της ανταγωνιστικότητας και του ατομικού-καπιταλιστικού κέρδους, βλάπτει σοβαρά τα συμφέροντα των πολλών, κοστίζει δηλ. πανάκριβα, και τα αποτελέσματα της όποιας δράσης τέτοιων συμφερόντων, είναι απαράδεκτα και για πέταμα.

Γι αυτό το λόγο πρέπει να καταγγελθεί και να επιστραφεί η εν λόγω μελέτη ως απαράδεκτη σε αυτούς που την παρήγγειλλαν και να την χαίρονται.

Τέτοιες μελέτες μπορούν να γίνουν μόνο όταν οι δημόσιες υπηρεσίες είναι στελεχωμένες με επαρκές επιστημονικό και βοηθητικό προσωπικό, καλά αμειβόμενο και με σταθερή σχέση εργασίας. Κάτι τέτοιο όμως μπορεί να γίνει στα πλαίσια ενός λαϊκού κράτους που θα έχει στόχο την ικανοποίηση των σύγχρονων αναγκών των παραγωγών του τεράστιου πλούτου που παράγεται στη χώρα μας.

Αν μπαίνει ζήτημα ψηφοφορίας καταψηφίζω, αλλά νομίζω ίδια ήταν και η γνώμη όλων των μελών της Επιτροπής»

Κατόπιν, ο Πρόεδρος της Επιτροπής ενημέρωσε την Επιτροπή για τις θέσεις του Παραρτήματος ΓΕΩΤ.Ε.Ε. Αν. Μακεδονίας στη διαβούλευση επί των σχεδίων διαχείρισης υδατικών πόρων των υδατικών διαμερισμάτων Ανατολικής Μακεδονίας (GR11) και Θράκης (GR12). Σύμφωνα με αυτές:

«Το Παράρτημα του ΓΕΩΤ.Ε.Ε Αν. Μακεδονίας, με χώρο ευθύνης τις Π.Ε. Δράμας, Καβάλας και Σέρρες, συμμετέχει στη Διαβούλευση των Σχεδίων Διαχείρισης των Υδατικών Πόρων των Υδατικών Διαμερισμάτων Αν. Μακεδονίας και Θράκης. Ανταποκρινόμενοι πάντοτε στο θεσμοθετημένο μας ρόλο που μεταξύ άλλων είναι ο επίσημος σύμβουλος της πολιτείας σε θέματα που αφορούν τη διαχείριση και προστασία των υδατικών πόρων. Για αυτό σας καταθέτει τη δική του πρόταση που έχει ως γνώμονα :

- Τη βελτίωση της ποιότητας των επιφανειακών νερών (ποταμών, λιμνών, εκβολών και παράκτιων νερών).
- Την εξασφάλιση της επάρκειας και την βελτίωση της ποιότητας των υπόγειων νερών.

- Την προστασία των χερσαίων οικοσυστημάτων και βιοτόπων σε ότι αφορά τις ανάγκες τους σε νερό.

Συγκεκριμένα το παράρτημά μας και ειδικότερα για την περιοχή της Αν. Μακεδονίας και Θράκης θέλει να επισημάνει και να προτείνει τα εξής :

➤ Η άρδευση είναι απαραίτητη για την παραγωγή προϊόντων ικανοποιητικής ποιότητας και ποσότητας. Όμως τα προβλήματα άρδευσης είναι τόσο τοπικής φύσεως όσο και Πανελλαδικής εμβέλειας. Έτσι θα πρέπει να συνεχιστεί με κάθε θυσία η λειτουργία των συλλογικών αρδευτικών δικτύων, μικρών και μεγάλων. Οι φθορές που υφίσταται καθημερινά, ο πανάκριβος μηχανολογικός και ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός των δικτύων από ασυνειδητους δολιοφθορείς και κλέφτες (φαινόμενο σε έξαρση της εποχής), δεν μπορούν να αντιμετωπισθούν από τους ίδιους πόρους των αγροτών και των ΤΟΕΒ και μάλιστα έγκαιρα μέσα στο χρόνο μιας χειμερινής περιόδου. Ο συνδυασμός της χρονοβόρας διαδικασίας προγραμματισμού και απορρόφησης των πόρων του ΕΣΠΑ για έργα αποκατάστασης βλαβών σε συνδυασμό με την έξαρση του παραπάνω φαινομένου, οδηγεί σε γρηγορότερη αναζήτηση λύσης για την έλλειψη του νερού. Αυτή η λύση είναι συνήθως η ανόρυξη γεωτρήσεων από αγρότες ακόμα και χωρίς άδεια με όλες τις δυσμενείς επιπτώσεις.

Έτσι τα συλλογικά δίκτυα απαξιώνονται, ελαττώνεται το ενδιαφέρον των χρηστών να συμμετάσχουν στις διοικήσεις τους και μετατοπίζεται η ζήτηση στα υπόγεια νερά, με ότι αυτό συνεπάγεται για το περιβάλλον και για τα νέα προβλήματα που δημιουργούνται από την ανεξέλεγκτη και χωρίς κανόνες ανόρυξη γεωτρήσεων. Έτσι για παράδειγμα δημιουργήθηκε το πρόβλημα του μεγάλου αριθμού μη αδειοδοτούμενων γεωτρήσεων που υπάρχει στη λεκάνη του Νευροκοπίου και στη λεκάνη της πεδιάδας Δράμας – Τεναγών Φιλίππων για το Ν. Δράμας.

➤ Προγραμματισμός, σχεδιασμός και κατασκευή του έργου εκτροπής νερού από τον ταμιευτήρα της Πλατανόβρυσης προς την λεκάνη του Αγγίτη για την άρδευση της πεδιάδας Δράμας – Τεναγών Φιλίππων. Το θέμα θέλει ιδιαίτερη προσοχή και μελέτη γιατί τα νερά του Νέστου δεν είναι ανεξάντλητα και ελέγχονται σε μεγάλο ποσοστό από τη γειτονική χώρα. Έχει γίνει πρόβλεψη στη μελέτη για τη μεταφορά και διανομή νερού από τον ποταμό Νέστο στις πεδιάδες Ξάνθης και Κομοτηνής για την αποκατάσταση των υπογείων υδροφορέων. Στην ίδια μελέτη υπάρχει και το σχέδιο διαχείρισης επιφανειακών και υπόγειων υδάτων της προστατευόμενης περιοχής του Δέλτα Νέστου, του συμπλέγματος λιμνών Βιστωνίδας και Ισμαρίδας και της ευρύτερης περιοχής τους και στην οποία προβλέπεται παραχωρηθούν στην λεκάνη του Αγγίτη 90 εκ. κυβ. μέτρα νερού από τον Νέστο. Αυτή η πρόβλεψη θα περάσει και στο διαχειριστικό σχέδιο της λεκάνης του Αγγίτη. Έτσι θα αντιμετωπιστεί η έλλειψη αρδευτικού νερού στη λεκάνη της πεδιάδας Δράμας – Τεναγών Φιλίππων κατά τα έτη χαμηλών βροχοπτώσεων.

➤ Ανακατασκευή του αρδευτικού δικτύου της πεδιάδας του Νέστου (σε κλειστό δίκτυο). Πρόκειται για ένα επιφανειακό δίκτυο άρδευσης το οποίο έχει ξεπεράσει κατά πολύ την προβλεπόμενη διάρκεια ζωής του και παρουσιάζει απώλειες πάνω από 50%. Πρόκειται για ένα φιλοπεριβαλλοντικό έργο και έτσι θα πρέπει να αντιμετωπιστεί. Η ανακατασκευή του σε κλειστό δίκτυο θα εξοικονομήσει μεγάλες ποσότητες νερού που θα χρησιμοποιηθούν για να αρδευτούν και άλλες περιοχές (Δράμα, πεδιάδα Ξάνθης κ.λ.π.) ενώ παράλληλα θα βελτιώσει και τις μεθόδους εφαρμογής της άρδευσης (π.χ. άρδευση με σταγόνες) που δεν μπορούσαν να εφαρμοστούν με το υπάρχον επιφανειακό δίκτυο.

➤ Παράλληλα θα πρέπει να ολοκληρωθεί το αρδευτικό δίκτυο της δυτικής πεδιάδας του Νέστου, έργο το οποίο έχει δρομολογηθεί τον τελευταίο καιρό από την Περιφέρεια ΑΜΘ και το ΥΠΑΑΤ και ελπίζουμε να ολοκληρωθεί.

➤ Τα περισσότερα αρδευτικά δίκτυα (Σιταγρών – Μυλοποτάμου, Κουδουνίων & Νοτίου Δράμας, Ρέμβης, Νέας Αμισού), είναι ανοιχτά δίκτυα, κατασκευασμένα πριν από 50 και πλέον έτη, με αποτέλεσμα τις μεγάλες απώλειες αρδευτικού νερού και συχνές ελλείψεις του. Η ανακατασκευή των παραπάνω δικτύων και η μετατροπή τους σε κλειστά αρδευτικά δίκτυα, με την ταυτόχρονη αναδιάρθρωση των καλλιέργειών, θα απέδιδε καλύτερα οικονομικά αποτελέσματα, οικονομία νερού και προστασία του περιβάλλοντος.

➤ Έργα τεχνητού εμπλουτισμού για την ανύψωση του υδροφόρου ορίζοντα εκεί όπου υπάρχει πρόβλημα και ιδιαίτερα στις παράκτιες περιοχές όπου έχουμε σε πολλές περιπτώσεις τη διείσδυση της «αλμυρής σφήνας» στο παράκτιο υδροφόρο ορίζοντα (ευρύτερη περιοχή Τούζλας Καβάλας και της πεδιάδας Νέστου) προκειμένου να αναχαιπιστεί το φαινόμενο, το οποίο προκαλεί καταστροφή των καλλιεργούμενων εκτάσεων. Ανάλογα έργα θα πρέπει να γίνουν και στην υδρολογική λεκάνη της Δράμας για να συμβάλουμε με αυτό τον τρόπο στην επίλυση του αρδευτικού προβλήματος της περιοχής.

➤ Έργα προστασίας της διάβρωσης των ακτών που αν δεν πραγματοποιηθούν θα επιφέρουν ακόμα και την καταστροφή των καλλιεργούμενων εκτάσεων της περιφέρειας μας. Ταυτόχρονα όμως η διάβρωση απειλεί τα προστατευτικά αναχώματα των λιμνοθαλασσών θέτοντας σε κίνδυνο ένα σημαντικό πλουτοπαραγωγικό πόρο της περιοχής μας που είναι οι λιμνοθάλασσες. Εντονότερο πρόβλημα έχουν ο πρώην δήμος Κεραμωτής και ο πρώην δήμος Ορφανού και εκεί θα πρέπει να εστιαστούν τα αντιπλημμυρικά έργα. Απαραίτητη προϋπόθεση για την κατασκευή τέτοιων έργων είναι η μελέτη της κίνησης των υδάτων του κόλπου Καβάλας. Σε αυτό τον τομέα μπορεί να αξιοποιηθεί η εμπειρία του ΙΝΑΛΕ Καβάλας.

➤ Κατασκευή στη Θάσο ταμιευτήρων νερού με πολλαπλή χρησιμότητα (άρδευσης, ύδρευσης, αναψυχής) ιδιαίτερα μάλιστα στο νοτιότερο τμήμα του νησιού που έχει τις μεγαλύτερες ανάγκες και ελλείψεις σε υδατικούς πόρους.

➤ Να αντιμετωπιστούν οι πλημμυρικές καταστάσεις που υφίσταται το λεκανοπέδιο του Νευροκοπίου στην περιοχή των καταβοθρών (Οχυρού) με την κατασκευή κατάλληλων αντιπλημμυρικών έργων.

➤ Υλοποίηση των ώριμων μελετών που αφορούν υδατοδεξαμενές και μικρά φράγματα ώστε να καλυφθούν οι τοπικές αρδευτικές ανάγκες των καλλιεργειών, ενώ παράλληλα αυτές οι τεχνητές λίμνες θα αποτελούν και χώρους αναψυχής και καταφύγια πουλιών και ζώων. Οι οικείοι Δήμοι έχουν στην κατοχή τους τις αντίστοιχες μελέτες.

➤ Αντιπλημμυρικά έργα σε οικισμούς και αγροτικές περιοχές. Το ζήτημα αυτό έχει μεγάλο εύρος και για αυτό ενδεικτικά προτείνουμε αυτά στους οικισμούς Παναγίας και Ποταμιάς Θάσου.

➤ Να λυθεί το πρόβλημα της διαχείρισης του θυροφράγματος της Συμβολής που ρυθμίζει τη ροή του νερού στον Αγγίτη κατά την αρδευτική περίοδο και κανονίζει τις αρδεύσιμες ποσότητες νερού μεταξύ του Ν. Σερρών – Δράμας που ανήκουν σε διαφορετικές περιφέρειες.

➤ Ανάπτυξη καινοτόμων συστημάτων πληροφορικής στον τομέα των γεωεπιστημών με την τεχνολογία G.I.S.. Χαρακτηριστικά παραδείγματα τέτοιων δράσεων που έχουν υλοποιηθεί αποτελούν ο λεγόμενος εδαφολογικός χάρτης της Περιφέρειας Α.Μ.Θ. και το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου (ΟΣΔΕ) του ΟΠΕΚΕΠΕ. Στο κλάδο της πρόληψης και της καταγραφής ζημιών από φυσικά φαινόμενα (π.χ. πλημμύρες κ.α.) και ασθένειες (περονόσπορος κ.α.) μπορούν να αναπτυχθούν ανάλογα συστήματα προς όφελος πάντα του πρωτογενούς τομέα.

➤ Ολοκλήρωση των προστατευτικών αναχωμάτων του φράγματος της λίμνης Κερκίνης. Έργο αναγκαίο και για την προστασία των παρακείμενων εκτάσεων (καλλιεργούμενων ή κατοικημένων) αλλά και για τη διατήρηση του ρόλου της λίμνης ή οποία κατασκευάστηκε ουσιαστικά για αρδευτικούς σκοπούς. Το συγκεκριμένο έργο μετά την διαρκή του χρήση επί 80 έτη έχει δεχτεί μεγάλη ποσότητα φερτών υλών με αποτέλεσμα να μειωθεί σημαντικά η ωφέλιμη χωρητικότητα του, αυξάνοντας ταυτόχρονα και το κίνδυνο για πλημμύρες. Για αυτούς τους λόγους θα πρέπει να γίνει και ενίσχυση των αναχωμάτων του ποταμού Στρυμόνα για να προφυλαχθεί η περιοχή από αυτές τις πλημμύρες, διότι με την μειωμένη πλέον χωρητικότητα της λίμνης τα φαινόμενα αυτά είναι εντονότερα λόγω της διοχέτευσης μεγαλύτερων πλημμυρικών παροχών στην κοίτη του.

➤ Ανασύσταση της Λίμνης Αχινού. Με αυτόν τον τρόπο ρυθμίζεται το υδατικό ισοζύγιο της περιοχής και παράλληλα δημιουργούνται νέες δραστηριότητες για τους κατοίκους της

περιοχής (ψαρέματος, τουριστικής αξιοποίησης κ.λ.π.). Η λίμνη αυτή θα αποτελεί το φυσικό αποδέκτη της ροής του Στρυμόνα και θα προσφέρει αντιπλημμυρική προστασία. Ας μην ξεχνάμε την επιτυχία που είχε το σχέδιο επαναδημιουργίας της Λίμνης Κάρλας στο Θεσσαλικό κάμπο και τα θετικά αποτελέσματα που επέφερε στην περιοχή. Τα αποτελέσματα αυτά ήταν τόσο οικονομικά (ανάπτυξη αλιείας και τουρισμού) όσο και περιβαλλοντικά.

➤ Ολοκλήρωση του 2ου Αρδευτικού δικτύου ΤΟΕΒ Προβατά και του 5ου αρδευτικού δικτύου Φυλλίδος. Έργα που θα αυξήσουν την παραγωγικότητα των εκτάσεων που θα περιλαμβάνουν και θα επιτρέψουν την αναδιάρθρωση των καλλιεργειών για την αύξηση του εισοδήματος των παραγωγών.

➤ Ένταξη μελετών στο ΕΣΠΑ διαφόρων αναδασμών αγροκτημάτων του νομού Σερρών και αύξηση των έργων αγροτικού εξηλεκτισμού. Πρόκειται για έργα αλληλένδετα που θα αντιμετωπίσουν το πολυτεμαχισμό του αγροτικού κλήρου και θα επιτύχουν οικονομίες κλίμακας για μείωση του κόστους παραγωγής δίνοντας παράλληλα τη δυνατότητα για αναδιάρθρωση των καλλιεργειών.

➤ Υλοποίηση των ώριμων μελετών που αφορούν υδατοδεξαμενές και τα μικρά φράγματα ώστε να καλυφθούν οι τοπικές αρδευτικές ανάγκες των καλλιεργειών ενώ παράλληλα αυτές οι τεχνητές λίμνες θα αποτελούν και χώρους αναψυχής και καταφύγια πουλιών και ζώων. Οι οικείοι Δήμοι έχουν στην κατοχή τους τις αντίστοιχες μελέτες.

➤ Θεωρούμε ότι, η αξιοποίηση της ακαδημαϊκής έρευνας (ΑΠΘ, ΔΠΘ, ΙΝΑΛΕ) αναφορικά με την προστασία και διαχείριση των υδατικών πόρων στην Ανατολική Μακεδονία, αποτελεί απαραίτητο αλλά και καθοριστικό όρο για την επιτυχία του εγχειρήματος έτσι ώστε τα εν λόγω σχέδια διαχείρισης των υδατικών πόρων να αποκτήσουν ουσιαστικό χαρακτήρα και όχι προσχηματικό.

Πέρα όμως από τα υλικοτεχνικά έργα που πρέπει να γίνουν θεωρούμε ότι είναι εξίσου σημαντική η ορθολογική εκμετάλλευση των υδάτων. Είναι γνωστό ότι η μεγαλύτερη χρήση νερού πραγματοποιείται για τη γεωργία. Συγκεκριμένα στην Ελλάδα περίπου το 87% καταναλώνεται για άρδευση, το ποσοστό των αρδευόμενων γεωργικών γαιών φθάνει σήμερα στο 40% του συνόλου, ενώ πάνω από το 60% των πεδινών περιοχών αρδεύεται. Οι ανάγκες της άρδευσης καλύπτονται 40% από υδραυλικά έργα και 60% από γεωτρήσεις. Από το νερό της άρδευσης που εφαρμόζεται μόνο το 55% χρησιμοποιείται από την καλλιέργεια. Το 12% της άρδευσης χάνεται κατά τη μεταφορά, το 8% κατά την εφαρμογή στον αγρό και το 25% χάνεται λόγω υπεράρδευσης. Επίσης πολύ σημαντικό πρόβλημα είναι η ανισορροπία μεταξύ του ρυθμού ανάπτυξης των αρδευόμενων εκτάσεων (2% / έτος, ήτοι 240.000/έτος) και των έργων αξιοποίησης επιφανειακών υδάτων (κύρια υδραυλικά έργα, λιγότερο του 1% /έτος, έναντι των αρδευόμενων εκτάσεων) γεγονός που προκαλεί την υπεράντληση των υπόγειων υδροφόρων με γεωτρήσεις.

Έχοντας υπόψη όλα τα παραπάνω το παράτημά μας επανειλημμένα έχει πάρει θέση επί του θέματος και έχει τονίσει ότι για να γίνει αποτελεσματική η χρήση του νερού θα πρέπει να παρθούν μέτρα προσανατολισμένα κυρίως στην πρόληψη και στην ενημέρωση. Με λίγα λόγια πρέπει να κάνουμε διαχείριση της προσφορά και όχι της ζήτησης του νερού. Συγκεκριμένα αυτά που προτείνουμε είναι τα εξής:

Να πραγματοποιείται ορθολογική διαχείριση νερού :

- Εφαρμογή ορθής αρδευτικής πρακτικής
  - Εκπαίδευση των καλλιεργητών σχετικά με το πότε πρέπει να ξεκινά ή να σταματά η άρδευση.
  - Μείωση των απωλειών νερού με τη βελτίωση ή αντικατάσταση του δικτύου μεταφοράς και διανομής του νερού.
  - Εγκατάσταση σύγχρονων συστημάτων άρδευσης (σταγόνες, κλπ) και εφαρμογή τεχνικών άρδευσης που απαιτούν μειωμένη ποσότητα νερού, όπως η ελλειμματική άρδευση (RDI) και η υπόγεια άρδευση (SSI) σε περιόδους με έλλειψη νερού.
  - Σχεδιασμός της άρδευσης με βάση τις συνθήκες κάθε περιοχής και τις ανάγκες. κάθε καλλιέργειας.

- Σχεδιασμός της άρδευσης με βάση τις εδαφοκλιματολογικές συνθήκες και το είδος της καλλιέργειας από ειδικούς Γεωπόνους.
- Άρδευση συνήθως κατά τις βραδινές ώρες, ώστε να μειωθούν οι απώλειες λόγω εξάτμισης.

➤ Εφαρμογή ορθής αρδευτικής πρακτικής
Λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση της παράνομης χρήσης νερού

- Εφαρμογή ορθής διαχείρισης του εδάφους
  - Ελαχιστοποίηση της καλλιέργειας
  - Καλλιέργεια κατά τις ισούψεις για συγκράτηση νερού και μείωση της διάβρωσης.
  - Εφαρμογή της φυτοκάλυψης του εδάφους (mulching) για μείωση των απωλειών νερού με εξάτμιση.
  - Αύξηση της οργανικής ουσίας του εδάφους στα επιφανειακά στρώματα με σκοπό την αύξηση της υδατοϊκανότητας.
  - Έλεγχος της οξύτητας του εδάφους με εφαρμογή γύψου, κλπ.
  - Εφαρμογή της κατάλληλης μεθόδου καταστροφής των ζιζανίων ώστε να μειωθεί ο ανταγωνισμός για το νερό και οι απώλειες λόγω διαπνοής από τα ζιζάνια.

- Εφαρμογή ορθής διαχείρισης της καλλιέργειας
  - Επιλογή καλλιέργειας με βάση τη βροχόπτωση, τη διαθεσιμότητα του νερού άρδευσης και την απόδοση της καλλιέργειας.
  - Επιλογή ποικιλιών που αντέχουν στην έλλειψη νερού.
  - Επιλογή καλλιεργειών ή ποικιλιών που ολοκληρώνουν τον κύκλο τους σε όσο το δυνατό μικρότερο διάστημα
  - Ορθολογική χρήση των λιπασμάτων (ποσότητα και τύπος) σύμφωνα με τις ανάγκες της καλλιέργειας (ανάλυση φύλλων).

Να θεσπιστεί μια πολιτική τιμολόγησης του νερού η οποία θα πρέπει να προωθεί :

- τη μελλοντική εξασφάλιση της επάρκειας,
- να αποθαρρύνει τη σπατάλη,
- να ενθαρρύνει την εισαγωγή νέας τεχνολογίας
- και να κινητοποιεί τις ιδιωτικές επενδύσεις.

Να γίνεται ανάκτηση και επαναχρησιμοποίηση των υποβαθμισμένων νερών:

Τα επεξεργασμένα αστικά λύματα αντί να διατεθούν σε υδάτινους αποδέκτες μπορούν

- να αξιοποιηθούν για άρδευση γεωργικών και αστικών εκτάσεων
- και εμπλουτισμό των υπόγειων υδροφόρων

Διαχείριση της ποιότητας του νερού :

Η διαχείριση της ποιότητας είναι εξίσου σημαντική με τη διαχείριση της ποσότητας γι' αυτό και θα πρέπει να υπάρχει μέριμνα για την:

- Προστασία του επιφανειακού και υπόγειου νερού από τη χρήση των αγροχημικών.
- Διαχείριση της διεύθυνσης θαλασσινού νερού στα υπόγεια νερά λόγω υπεράντλησης.
- Συνεχή καταγραφή (monitoring) της ποιότητας των υδατικών πόρων.

Σε συνάρτηση με αυτά που εισηγούμαστε, το παράρημά μας δεσμεύεται ότι, με την βοήθεια των Γεωτεχνικών Επιστημόνων μελών του, θα βοηθήσει να επικρατήσει η αντίληψη ότι το νερό δεν είναι ένα εμπορικό προϊόν αλλά μια κληρονομιά που έχουμε χρέος με πάση θυσία να την προστατεύσουμε. Για να το πετύχουμε αυτό θα παρεμβαίνουμε αδιάκοπα με κρίσιμες τοποθετήσεις επί των σχεδίων διαχείρισης των υδατικών πόρων ώστε αυτά να ολοκληρωθούν με τον αρτιότερο και ορθολογικότερο τρόπο.

Κλείνοντας θέλουμε να κάνουμε έκκληση προς τις αρμόδιες αρχές, γνωρίζοντας ότι αυτά τα σχέδια έπρεπε να έχουν ολοκληρωθεί εδώ και αρκετά χρόνια, η παρούσα διαβούλευση μη γίνει αιτία για μια γρήγορη και πρόχειρη λύση «ακαδημαϊκού» χαρακτήρα. Δηλαδή απαιτούμε τη λήψη επικαιροποιημένων πρωτογενών δεδομένων για κάθε

υδρογεωλογική λεκάνη ξεχωριστά και την ανάλυσή τους με τρόπο ώστε να βρεθούν λύσεις πραγματικές και εφαρμόσιμες.»

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής εισηγήθηκε την πλήρη υιοθέτηση των όρων της εισήγησης του κου. Ιωάννη Κυρκούδη την οποία συνυπογράφουν η Δρ. Παρασκευή Μιρέλη – Γκουτέλα και ο κ. Φώτιος Μελέγκος.

Τα μέλη της Επιτροπής αποφάσισαν ομόφωνα θετικά ως προς την πρόταση του Προέδρου της Επιτροπής.

Θέμα 2^ο

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής έθεσε το θέμα της συμμετοχής της Π. Α. Μ. Θ στην *Διημερίδα για την Παγκόσμια Ημέρα των Αγροτισσών 2012 στη Δράμα* αναφέροντας ρητά το περιεχόμενο της υπ' αριθ. οικ.4231/24-09-2012 εισήγησης της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας Π. Ε. Δράμας ως ακολούθως:

«Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, οργανώνει από το 2000 εκδηλώσεις για τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας των Αγροτισσών, στο πλαίσιο της οποίας προσκαλούνται αγρότισσες και μέλη γυναικείων συνεταιρισμών της χώρας με σκοπό να ενημερωθούν για θέματα που τους αφορούν και να προσεγγίσουν μέσα από διαλογική συζήτηση, την από κοινού επίλυση συλλογικών προβλημάτων του κλάδου τους.

Η Παγκόσμια Ημέρα των Αγροτισσών άρχισε να εορτάζεται από το 1996 ενώ η σχετική απόφαση λήφθηκε το 1995 στο πλαίσιο της 4^{ης} Διάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών για τις γυναίκες στο Πεκίνο με σκοπό την ανάδειξη του σπουδαίου ρόλου των αγροτισσών στην παραγωγή, διακίνηση και αξιοποίηση των τροφίμων και των φυσικών πόρων. Το φετινό θέμα το οποίο έχει ορισθεί από το Παγκόσμιο Ίδρυμα Κορυφής για τις Γυναίκες φέρει τον τίτλο «οι γυναίκες της υπαίθρου διεκδικούν τη θέση τους στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και στη μείωση των συνεπειών της». Το θέμα άπτεται των θεμάτων που χειρίζεται η Γενική Διεύθυνση Γεωργικών Εφαρμογών και Έρευνας, στην οποία υπάγεται και η Διεύθυνση Χωροταξίας και Προστασίας Περιβάλλοντος ενώ την ημερίδα θα κληθούν να παρακολουθήσουν αντιπρόσωποι των Γυναικείων Συνεταιρισμών Θράκης, Ανατολικής Μακεδονίας, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Θεσσαλίας και Ηπείρου.

Συμβάλλοντας έτσι και η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης στην προσπάθεια αυτή, η οποία αποσκοπεί στην ενίσχυση της βελτίωσης της ποιότητας της ζωής της τοπικής κοινωνίας και στο πλαίσιο της τόνωσης της οικονομικής και πολιτιστικής ανάπτυξης, **εισηγούμαστε** τη συμμετοχή της Περιφερειακής Ενότητας Δράμας στη συνδιοργάνωση «Ημερίδα για την Παγκόσμια Ημέρα των Αγροτισσών 2012», η οποία θα διεξαχθεί στη Δράμα στις 12 και 13 Νοεμβρίου 2012 καθώς και την κάλυψη μέρους δαπανών του προϋπολογισμού της όλης διοργάνωσης.»

Κατόπιν, ο Πρόεδρος εισηγήθηκε την κάλυψη μέρους του συνολικού προϋπολογισμού της δαπάνης που ανέρχεται συνολικά στο ποσό των είκοσι χιλιάδων ευρώ (20.000€). **Συγκεκριμένα, πρότεινε την κάλυψη των εξόδων μετακίνησης των συμμετεχόντων στην διημερίδα, προϋπολογιζόμενου ύψους έως πέντε χιλιάδες ευρώ (5.000€).**

Τα μέλη της Επιτροπής αποφάσισαν κατά πλειοψηφία θετικά ως προς την πρόταση του Προέδρου της Επιτροπής για κάλυψη μέρους του συνολικού προϋπολογισμού της δαπάνης με ψήφους οκτώ υπέρ και μία λευκό. Οι κ. Κωνσταντίνος Καραβάς και Θεόδωρος Μαρκόπουλος διαχώρισαν τη θέση τους ως προς το ύψος της αιτούμενης επιλέξιμης δαπάνης για την οποία ανέφεραν ότι, δεν

πρέπει να υπερβεί το ποσό των δύο χιλιάδων ευρώ (2.000,00€). Λευκό ψήφισε ο κ. Χρήστος Ποτόλιας, διότι όλα τα μέτρα στόχο έχουν τη σύνθλιψη της αγροτικής οικονομίας.

Τον λόγο έλαβε ο κ. Αχιλλέας Σαχπατζίδης ο οποίος προέβη σε ενημέρωση της Επιτροπής Πρωτογενούς Τομέα για τις εξαγωγές ζώντων ζώων στην Τουρκία, ως εξής:

«Με αφορμή την επίσκεψη Τούρκων Κτηνιάτρων που πραγματοποιήθηκε στην Θεσσαλονίκη και στην Περιοχή μας στις 27/09/2012, ημέρα Πέμπτη και την αναλυτική συζήτηση που διεξήχθη για την επανέναρξη των εξαγωγών θα θέλαμε να σας γνωρίσουμε τα εξής:

Τόπος πραγματοποίησης της σύσκεψης	• ΛΑΓΚΑΔΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
Ημερομηνία	• 27/09/2012
Συμμετέχοντες:	• 2μελής Αντιπροσωπεία του Υπ.Α.Α.Τ • 2μελής Αντιπροσωπεία Τούρκων Κτηνιάτρων • 2μελής Αντιπροσωπεία (κτηνίατροι), του Τμήματος Κτηνιατρικής της Π.Ε Θεσσαλονίκης • 2μελής Αντιπροσωπεία του Υπ.Α.Α.Τ • Ο Προϊστ. Δνσης Κτηνιατρικής της ΠΑΜΘ • 2μελής Αντιπροσωπεία των Επαγγελματιών
Αντικείμενο συζήτησης	1. Οι όροι για την επανέναρξη των εξαγωγών ζώντων ζώων προς την Τουρκία 2. Η διαμόρφωση κοινά αποδεκτών Υγειονομικών Πιστοποιητικών 3. Η διαδικασία της εξαγωγής 4. Ορίστηκαν οι υπεύθυνοι έγκρισης των εξαγωγών από τα αντίστοιχα Υπουργεία Ελλάδος και Τουρκίας 5. Η δημιουργία στην χώρα και στην περιοχή μας κέντρων συγκέντρωσης των ζώων και η έγκριση(αποδοχή) τους και από μέρος των Τούρκων 6. Οι εκπαίδευση των υπεύθυνων κτηνιάτρων από κάθε Π.Ε που θα υπογράφουν τα Υγειονομικά Πιστοποιητικά και η εκπαίδευση τους στις 15/10/2012
Προβλήματα-συμπεράσματα	i. Η συζήτηση αφορούσε κυρίως τα αιγοπρόβατα , η διαδικασία όμως είναι παρόμοια και για τα βοοειδή ii. Μπορούμε άμεσα να ξεκινήσουμε τις εξαγωγές σε όφελος της οικονομίας του τόπου και των κτηνοτρόφων iii. Η επέκταση των εξαγωγών και σε άλλες αγορές μπορεί να αποτελέσει κίνητρο για την ενασχόληση περισσότερων ανθρώπων με την κτηνοτροφία iv. Η συγκεκριμένη δυνατότητα παραγωγής δεν μπορεί όμως να στηρίξει τις εξαγωγές στην Τουρκία και φυσικά πολύ περισσότερο να επεκταθεί και σε άλλες αγορές v. Επιπλέον υπάρχει δραματική έλλειψη κτηνιατρικού προσωπικού και τίθεται ζήτημα αν μπορούμε να ανταποκριθούμε στις απαιτήσεις των προγραμμάτων εξυγίανσης , των εξαγωγών και στην προστασία της Δημόσιας Υγείας.

- vi. Άμεσα είναι ανάγκη επεξεργασίας ενός σχεδίου ανάπτυξης της κτηνοτροφίας στην περιοχή μας καθώς και η αντιμετώπιση του προβλήματος έλλειψης του προσωπικού που θα στηρίξει την επιστημονική και διοικητική διαδικασία σε όφελος των παραγωγών.
- vii. Τέλος έχουν ήδη εγκριθεί τρία κέντρα συγκέντρωσης στην Π.Ε Ροδόπης και έχουν υποβληθεί φάκελοι για άλλα δύο, ένα στην Π.Ε Καβάλας και ένα στην Π.Ε Δράμας.»

Τόσο ο Πρόεδρος όσο και τα μέλη της Επιτροπής ευχαρίστησαν τον κ. Αχιλλέα Σαχπατζίδη για την ενημέρωση.

Θέμα 3^ο

Ο Πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής Πρωτογενούς Τομέα προέβησαν σε ενυπόγραφη επικύρωση των Πρακτικών της 9^{ης} Συνεδρίασης 2012.

Στο σημείο αυτό λύεται η 10^η Συνεδρίαση και το παρόν Πρακτικό υπογράφεται ως ακολούθως:

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής
Πρωτογενούς Τομέα

Τα μέλη

Γεώργιος Ούστογλου

Κωνσταντίνος Καραβάς

Σεβγκή Σαλήμ

Ιωάννης Νικολαΐδης

Ιωάννης Κανελάκης

Θεόδωρος Μαρκόπουλος

Χρήστος Ποτόλιας

Γεωργία Μαραγκού

Αναστάσιος Τσαλδαρίδης